

Антон КОРИНЕВИЧ,
кандидат юридичних наук, доцент,
Посол з особливих доручень МЗС України,
Постійний Представник Президента України
в Автономній Республіці Крим (2019–2022 рр.)

МОЯ АЛЬМА-МАТЕР

Вибір професії

Я хотів працювати в царині міжнародних відносин, представляти свою державу, мені було це цікаво ще в школі. У школі всі шукають свій шлях. Спочатку думав, що стану лікарем, як мої батьки. Можливо, був би непоганим лікарем, але в старших класах усе-таки вирішив, що вочевидь це не моє. Постало питання: я можу займатися тим, що називається «міжнародні відносини» в широкому сенсі, тож, що це може бути? Обрав міжнародне право тому, що це дуже конкретна сфера з визначеними правилами і принципами — якраз те, що мені було потрібно. Тобто, говорити не просто про відносини між державами загалом, а про регулятор цих відносин. Отже, я обрав міжнародне право і жодного разу не пожалкував про свій вибір. Якби мене зараз перенесли назад у 2003 рік, я би зробив так само. Хотілося бути корисним державі, тож вирішив, що це може бути галузь міжнародних відносин і міжнародне право як більш конкретне і найсильніше у цій сфері.

Постаті, які сформували як фахівця

На моє становлення в університеті та професії найбільше вплинули дві людини. Передусім — професор Олександр Задорожній (заслужений юрист України, президент Української асоціації міжнародного права, член Постійної палати третейського суду від України. — *Ред.*), який обіймав посаду завідувача кафедри, коли я розпочав навчання, а свого часу був представником Президента України у Верховній Раді. Це людина, котра прищепила мені любов до міжнародного права, сформувала як юриста-міжнародника. Він був моїм науковим керівником і в студентські

роки, і згодом під час захисту кандидатської дисертації. На жаль, Олександр Вікторович уже не з нами (роки життя — 1960–2017. — *Ред.*), але я впевнений, що він так уплинув не тільки на мене, а й на багатьох юристів-міжнародників, які нині працюють в Україні чи за кордоном. Тож для мене О. Задорожній є безумовною величиною, українським юристом-міжнародником номер один.

Друга особа — мій колега, друг, учитель Микола Гнатовський (кандидат юридичних наук, доцент кафедри міжнародного права Навчально-наукового інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка, голова Європейського комітету із запобігання катуванням, нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню або покаранню, перший віцепрезидент Української асоціації міжнародного права. — *Ред.*), який нині працює суддею Європейського суду з прав людини від України у Страсбурзі. Ця особистість також справила на мене дуже сильне враження і прищепила інтерес до міжнародного гуманітарного і міжнародного кримінального права.

Олександр Вікторович, світла йому пам'ять, і Микола Миколайович, дай Боже йому подальшої плідної роботи в Європейському суді з прав людини, — професіонали найвищого рівня і кваліфікації. Вони, безумовно, заслуговують тільки найкращих слів. Це викладачі, яким не все одно, котрі викладалися у взаєминах зі студентами, з молодими науковцями, хотіли навчити, щось дати. Без сумніву, головне, однак, залежить від кожного студента. Власне ставлення і сприйняття — це основоположне. Адже ніхто не зможе дати жодних знань, якщо немає бажання вчитись. А з такими вчителями як Олександр Вікторович і Микола Миколайович бажати більшого в часи мого студентства я не міг.

Робота в університеті

Я завжди в університеті і з університетом. Викладаю у ННІМВ КНУ імені Тараса Шевченка на 0,25 ставки за сумісництвом упродовж усіх цих років, що працюю з Урядом і командою керівництва держави. З 2019 року, щойно мене призначили Постійним Представником Президента України в Автономній Республіці Крим, я не припиняв співпраці з університетом і в межах чинного законодавства суміщаю основний вид роботи з викладацькою діяльністю: читаю на кафедрі міжнародного права курси «Міжнародне гуманітарне право» та «Міжнародне кримінальне право». І не планую полишати викладання.

Університет дуже ціную: це те, що буде зі мною завжди. Курси, які читаю, безпосередньо практикую щодня. Гадаю, студентам зараз цікавіше мене слухати, ніж до 2019 року, бо додалися певні практичні аспекти роботи у сфері міждержавних відносин.

Про студентів

Я викладаю в інституті з 2011 року. Звичайно, особистий контакт зі студентами є надзвичайно важливим. Проте зараз курси в магістратурі читаю онлайн. Безпосереднє спілкування неможливо замінити, й інколи дійсно виникає враження, наче не повністю знаєш своїх студентів. З іншого боку, онлайн-навчання дає серйозну гнучкість, це комфортно і зручно. Наприклад, коли о 8-й годині ранку за розкладом заняття, а за основним місцем роботи я перебуваю у відрядженні на території Євро-

пейського Союзу, то о 7-й проводжу пару онлайн і далі можу виконувати робочі завдання. А втім, якби мене запитали, я би підтримував форму навчання офлайн — із «реальними» студентами в аудиторії. Адже таке навчання продуктивніше. Звісно, я абсолютно все розумію: COVID-19, а зараз повномасштабне вторгнення, — і за нинішніх умов намагаюся бути максимально корисним університету та інституту.

Студентське життя

Зі студентських років відбиток залишають багато цікавих речей. Найперше — це, безумовно, люди, як-от Олександр Вікторович і Микола Миколайович. Мені надзвичайно пощастило. Пригадую, як під час захисту моєї кандидатської дисертації виступав О. Задорожній (він був моїм науковим керівником). Звісно, коли виступає науковий керівник, кожна людина переймається, переживає, бо це один із важливих етапів у житті. І Олександр Вікторович наприкінці своєї промови каже: «Все, що є хороше в цій праці, — від Антона, а все, що дискусійне, — від мене». Коли ти розумієш масштаби особистості та її мислення, ставлення до своїх учнів, це насправді дуже цінно.

Задовго до 2014 року я замислювався над написанням дипломних робіт, а потім над кандидатською дисертацією з міжнародного гуманітарного чи міжнародного кримінального права. Адже з огляду на те, чим я зараз займаюся, це все одно б до мене повернулося. Тоді Олександр Вікторович мені сказав: «Навіщо воно тобі? Війни немає, збройного конфлікту немає, треба писати про щось інше». Я розумію, що на ту пору він мав рацію, але нині ми бачимо, як усе перевернулося...

Усе моє життя пов'язане з інститутом. У нашій взаємодії не було перерви, тому ННІМВ — це дійсно мій другий дім. Коли я туди приходжу, мені дуже комфортно. Я вважаю, що насправді тимчасовим є те інше — наше

професійне, а ось інститут та університет — це назавжди. Все найкраще пов'язане з ним. Багато чого можна згадати, зокрема і студентські змагання з міжнародного права у різних державах, студентські поїздки. Все, що було доброго, так чи інакше пов'язане з інститутом. Тому це моя альма-матер.

Anton KORYNEVYCH,
*PhD in Law, Associate Professor,
Ambassador at Large of the Ministry of Foreign Affairs of Ukraine,
Permanent Representative of the President of Ukraine
in the Autonomous Republic of Crimea (2019–22)*

MY ALMA MATER

Abstract. In his memoirs, the author shares why he decided to study and dedicate his life to international law. He points out the interest in international law as a particular sphere with clearly defined rules and principles that enable one to be helpful to the state.

The diplomat fondly remembers two influential educators at the University who shaped his journey as a specialist.

On the one hand, he notes the role of Professor Oleksandr Zadorozhnii (Merited Lawyer of Ukraine, President of the Ukrainian Association of International Law, Member of the Permanent Court of Arbitration from Ukraine), who held the position of the department head during the author's studies. It was Oleksandr Zadorozhnii who instilled a love for international law and significantly contributed to his growth as a legal specialist, serving as his academic mentor.

On the other hand, the author mentions Mykola Hnatovskyi (PhD in Law, Associate Professor at the International Law Department of the Educational and Scientific Institute of International Relations at Taras Shevchenko National University of Kyiv), who made a strong impression on the author and cultivated a fondness for international humanitarian and international criminal law.

The author's reminiscences and reflections on studying and working at the University are interesting. He indicates that the University is an integral part of his life, with his best experiences tied to it — mentioning student competitions in international law in various countries, trips, and more. Speaking of his teaching experience, the author emphasises the importance of offline education for students and live communication between the professor and students (despite the flexibility of online learning).

In conclusion, the author expresses gratitude to his institute and the University, which became a second home during his studies and work.

Keywords: Alma mater, international law, international criminal law, Taras Shevchenko National University of Kyiv, ESIIR, teaching, diplomatic work.